

Podstawowe zasady redagowania prac dyplomowych

KARDYNALNA ZASADA REDAKTORSKA: ZASADA JEDNOLITOŚCI

Zasady ogólne

- Pracę piszemy czcionką Times New Roman o wielkości 12, ze stałym odstępem między wierszami (interlinią) – 1,5, co czyni liczbę wierszy na stronie A4 w zakresie 28-32
- Tekst winien być wyjustowany (wyrównany z obu stron), strony ponumerowane, a wszystkie akapity obligatoryjnie z jednakowym wcięciem
- Marginesy: lewy około 3,5 cm, prawy i górny około 2,5 cm, zaś dolny (nie licząc numeru strony) około 3 cm

UWAGA: justowanie stosujemy dopiero po zakończeniu wszystkich poprawek pracy wskazanych przez opiekuna!

Zasady ogólne

- **Prace badawcze** powinny mieć układ „klasyczny”: kolejno **ze wstępem** (dyskusja z piśmiennictwem i przesłanki, prowadzące do celu pracy), **metodyką**, **wynikami** (suche fakty bez żadnych sformułowań wartościujących, czy też interpretacji), **omówieniem wyników** (dyskusja z piśmiennictwem prowadząca do wniosków) oraz **wnioskami** (maksimum trzy). Praca powinna zawierać streszczenie (1 strona).
- **Struktura prac teoretycznych** jest dostosowywana do ich treści

Opcjonalnie, w przeciwieństwie do publikacji naukowych, w pracach licencjackich i magisterskich można pod ryciną obrazującą wynik umieścić zdanie komentarza (co wyszło?) – ułatwi to późniejsze podsumowanie wyników i dyskusję

Zasady ogólne

- Każda praca winna zawierać **spis piśmiennictwa**, **spis treści** (na początku) oraz **streszczenie** (na początku, bądź na końcu pracy). **Ryciny oraz tabele** powinny być podpisane, osobno ponumerowane (ryciny pod spodem, a tabele u góry) i mieć podane źródło
- **Nie określa się limitów objętości pracy dyplomowej.** Tym niemniej biorąc pod uwagę powyższe reguły byłoby niezwykle trudno napisać pracę „zbyt cienką”, a z drugiej strony nie powinna być ona także zbyt obszerna, licząca powyżej 100 stron

Zasady ogólne

- Układ strony tytułowej, zasady dotyczące tworzenia spisu piśmiennictwa, cytowania źródeł w tekście oraz odnośników podane są na dalszych slajdach
- **Stosowanie przypisów u dołu strony „na modłę” prac humanistycznych, czy prawniczych, jest niedopuszczalne**
- **Tytuł pracy, a także tytuły rozdziałów i podrozdziałów nie mogą być opatrzone kropkami**

Zasady ogólne

- Układ rozdziałów i podrozdziałów (numeracja, wielkość czcionki, odstępy przed i po, ew. wytłuszczenia, podkreślenia, itp.) winien precyzyjnie odpowiadać ich hierarchii zawartej w spisie treści
- Zaleca się, by rozdziały główne (pierwszego rzędu) rozpoczynały się od nowej strony

Zasady ogólne

- Zamieszczenie na stronie tytułowej **tytułu pracy w języku angielskim** jest nieobowiązkowe
- **Streszczenie w języku angielskim** (nieobowiązkowe) winno „żyć własnym życiem” i w związku z tym winno zawierać nazwę i lokalizację Szkoły, kierunek, stopień, tryb i rok ukończenia studiów, tytuł pracy oraz nazwiska jej autora oraz opiekuna
- W tłumaczeniu znacznie ważniejsze wydaje się być **umiejętne stosowanie fachowego słownictwa z zakresu danej dziedziny nauki**, niż niuanse gramatyki języka angielskiego

Spis piśmiennictwa

(wykaz źródeł cytowanych w tekście pracy ułożony w kolejności alfabetycznej według pierwszych liter nazwiska pierwszego autora)

Prace oryginalne w czasopismach naukowych:

1. Kowalski J. A., Nowak T., Sokół-Barańska L. S., 2003: Najczęściej spotykane dylematy etyczne w pracy pielęgniarskiej. Przegląd Pielęgniarski, 34, 56-69.

Spis piśmiennictwa

(wykaz źródeł cytowanych w tekście pracy ułożony w kolejności alfabetycznej według pierwszych liter nazwiska pierwszego autora)

Książki „autorskie”:

2. Traczyk W. Z., 1989: Fizjologia człowieka w zarysie. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa.

Spis piśmiennictwa

(wykaz źródeł cytowanych w tekście pracy ułożony w kolejności alfabetycznej według pierwszych liter nazwiska pierwszego autora)

Książki – prace zbiorowe:

3. Houdas Y., 1984: Wpływ zmiennych warunków środowiska termicznego na organizm człowieka. W: Kozłowski S., Nazar K. (red.): Wprowadzenie do fizjologii klinicznej. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa, 542-563.

Spis piśmiennictwa

(wykaz źródeł cytowanych w tekście pracy ułożony w kolejności alfabetycznej według pierwszych liter nazwiska pierwszego autora)

Prace dyplomowe:

4. Brychczy R., 1998: Wpływ stresu immobilizacyjnego na aktywność cytotoksyczną komórek NK u dzieci w wieku przedszkolnym. Praca licencjacka (lub magisterska, doktorska, habilitacyjna), Akademia Medyczna w Gdańsku.

Spis piśmiennictwa

(wykaz źródeł cytowanych w tekście pracy ułożony w kolejności alfabetycznej według pierwszych liter nazwiska pierwszego autora)

Streszczenia, referaty, komunikaty, doniesienia ze zjazdów, konferencji, sympozjów, etc.:

5. Ciepielewski Z., Borman A., Wrona D., Jurkowski M., Stojek W., Tokarski J., 1997: Morphine and stress may activate the immune system. International Congress of Stress - "Stress of Life", Budapest, Hungary, 128.

+ osobno wykaz pełnych adresów internetowych ułożony w kolejności cytowania w tekście pracy

Spis piśmiennictwa

(wykaz źródeł cytowanych w tekście pracy ułożony w kolejności alfabetycznej według pierwszych liter nazwiska pierwszego autora)

Biorąc pod uwagę fakt, że często spis publikacji przygotowywany jest przy wykorzystaniu bazy PubMed (i gotowych formatów plików) można pominąć część znaków interpunkcyjnych (np. kropki, przecinki) lub nawet w innym miejscu umieścić rok publikacji, np.

1. Kowalski JA, Nowak T, Sokół-Barańska LS, Najczęściej spotykane dylematy etyczne w pracy pielęgniarstwie, 2003, Przegląd Pielęgniarski, 34, 56-69.

ale zawsze musi być jednolicie w całej pracy!

Spis piśmiennictwa

(wykaz źródeł cytowanych w tekście pracy ułożony w kolejności alfabetycznej według pierwszych liter nazwiska pierwszego autora)

Skróty czasopism czy pełne tytuły czasopism?

Dopuszcza się obie formy, ale:

- jeżeli pełne nazwy, to naprawdę pełne i bez błędów, np.:
Journal of Physiology and Pharmacology
Acta Neurobiologiae Experimentalis
Cellular and Molecular Life Sciences
- jeżeli skróty, to wyłącznie poprawne (czyli te, które umieszczone są w bazie PubMed (wybrać czasopismo/search in NLM catalog), a w odniesieniu do czasopism polskich – np. w wykazie „Skróty tytułów czasopism polskich” PUM):

J Physiol Pharmacol

Acta Neurobiol Exp

Cell Mol Life Sci

JEDNOLICIE !

Piśmiennictwo – cytowanie w tekście i odnośniki

Cytowane w tekście pracy wyniki czy poglądy czyjegoś autorstwa nie wymagają żadnego specjalnego zaznaczania w postaci cudzysłówów, zmienionej czcionki, itp. Oczywiście, pod warunkiem, że nie jest przepisywany dosłownie cały fragment tekstu ! - tego nie wolno robić, jeśli zajdzie taka konieczność – ująć w cudzysłów i podać autora.

O tym, że mamy do czynienia z cytowaniem świadczy odnośnik w postaci zawartych w nawiasie i umieszczonych za cytatem (najczęściej pod koniec zdania lub akapitu) nazwiska/nazwisk autora/autorów (bez imienia/imion, a także bez inicjałów imion) wraz z rokiem wydania pracy, z której pochodzi cytat. Przykłady odnośników:

- do prac z jednym autorem – (Kowalski, 1997),
- do prac z dwoma autorami – (Kowalski i Nowak, 1984),
- do prac z trzema lub większą liczbą autorów – (Kowalski i wsp., 2003).

Piśmiennictwo – cytowanie w tekście i odnośniki

W przypadku, gdy jako źródło informacji podajemy więcej niż jedną pracę, poszczególne odnośniki oddzielone średnikami umieszczamy w jednym nawiasie w kolejności chronologicznej – od najstarszej do najnowszej (a więc inaczej niż w spisie piśmiennictwa, który zawiera „metryczki” prac ułożone w kolejności alfabetycznej według pierwszych liter nazwiska pierwszego autora), a gdy są z tego samego roku to alfabetycznie. Przykład:

- (Zieliński i Nowak, 1973; Aureola i wsp., 1987; Nowakowski, 1987; Bednarski i wsp., 1999; Augustyniak i wsp., 2007).

Można zastosować również inny sposób ustalania kolejności cytowania, np. kolejność alfabetyczną, ale tak jak poprzednio – w całej pracy jednolicie !

Piśmiennictwo – cytowanie w tekście i odnośniki

Niekiedy zdarza się, że autor/zespół autorów wydaje w jednym roku kilka prac. W takim przypadku, dla ich odróżnienia, stosuje się odpowiadające sobie w spisie piśmiennictwa i w odnośnikach dodatkowe oznaczenie literowe przy roku wydania pracy, np.:

- Kowalski i Nowak, 1984a, Kowalski i Nowak, 1984b, itd.

Gdy mamy do czynienia z większą liczbą prac tych samych autorów, w „zbiorczych” odnośnikach można stosować skróty:

- (Zieliński i Nowak, 1973; 1980; Nowakowski, 1987; Augustyniak i wsp., 2002; 2003; 2007),
- (Kowalski i Nowak 1984a; 1984b).

Piśmiennictwo – cytowanie w tekście i odnośniki

Powyższe reguły są uniwersalne i znajdują także zastosowanie przy podawaniu źródeł ilustracji (w podpisach do nich), czy też danych tabelarycznych, itp.

Fundamentalną i nie znajdującą wyjątków zasadą jest, że w tekście nie może być odnośnika do pracy, której nie ma w spisie piśmiennictwa i odwrotnie – w spisie nie może być pracy, która nie jest „wykorzystana” – nigdzie cytowana, czy też podana jako źródło np. ryciny.

Wybrane przykłady autentycznych tekstów naukowych (fragmenty):

...Wbrew tym obserwacjom Tan i Nagata (2002a; 2002b) wykazali, że długotrwałe unieruchomienie może indukować wzrost ekspresji genu *c-fos* w PVN, czemu towarzyszy zwiększone uwalnianie CRH i wzrost poziomu ACTH w osoczu. Zastosowany w czasie unieruchomienia stres zimna wywołał normalną reakcję stresową ekspresji mRNA *c-fos* w PVN nawet przy wysokim poziomie krążącego kortykosteronu. Hagerty i współpracownicy (2001) wykazali, że stymulacja GR zwiększa transkrypcję genu hydroksylazy tyrozyny. W oddziaływaniu GC na transkrypcję genową pośredniczy przynajmniej częściowo interakcja między kompleksem AP-1 (Fos-Jun lub Jun-Jun) i GR (Dostert i Heinzel, 2004). Iniekcja CRH do LC indukuje białka Fos w LC (Mitchell i wsp., 2004). Z drugiej strony wielokrotna IMO osłabia indukowaną stresem ekspresję genu *c-fos* w LC (Umemoto i wsp., 1994)...

Wybrane przykłady autentycznych tekstów naukowych (fragmenty):

...Skutkiem tej aktywacji może być między innymi zwiększone uwalnianie CRH, na którego immunosupresyjny wpływ szczególną wrażliwość zdaje się wykazywać aktywność cytotoksyczna (Jain i wsp., 1991; Sapolsky i wsp., 2000).
Możliwość utrzymywania się w stresie chronicznym supresji NKCC mimo powrotu do normy poziomu COR wskazują prace zespołu Irwina (1992, 1993). Wykazano między innymi, że podwyższenie poziomu ośrodkowego CRH powoduje redukcję aktywności cytotoksycznej typu NK oraz spadek liczby komórek NK zarówno w śledzionie, jak i krwi obwodowej (Strausbaugh i Irwin, 1992; Irwin i wsp., 1993)...

Wybrane przykłady autentycznych tekstów naukowych (fragmenty):

...Aktualnie można by więc zakładać, że krótkie obciążenia stresowe (najczęściej badane na modelu stresu immobilizacyjnego) stymulują uwalnianie CRH z PVN, indukując tym samym wydzielanie ACTH z przysadki, a w konsekwencji sekrecję GC z kory nadnerczy (Nagata, 1993; Assenmacher i wsp., 1995; Pignatelli i wsp., 1998; Dhabhar, 2000; 2003). Niektóre prace donoszą o odmiennym zachowaniu się poziomu ACTH i GC w warunkach przedłużonego obciążenia (Hauger i wsp., 1988; Tan i Nagata, 2002b)...

...U immobilizowanych świń oraz u szczurów w czasie wysiłku fizycznego występuje spadek liczby erytrocytów (Spodaryk i wsp., 1989; Borman i wsp., 1993a; Ciepielewski i wsp., 1993). W innych pracach obserwowano wzrost zawartości erytrocytów we krwi - policytemię stresową u ryb (Soivio i Oikari, 1976; Soivio i Nikinmaa, 1981), bądź też uzyskane wyniki nie różniły się od wartości normalnych (Ellersieck i wsp., 1979)...

Wzór strony tytułowej

...zgodnie z obowiązującym
na Wydziale wzorem ...